

"Nitq və eşitmə məhdudiyətimiz olduğuna görə başqaları kimi işləyə-şəxsləyə təcrübə qazanmaq imkanımız yoxdur. Buna görə bizim üçün yaradılan şəraitdən istifadə etməli, təlimlərdə var gücümüzle mükəmməl öyrənməliyik ki, işləyəndə bizə asan olsun. Qrafik dizayn proqramını öyrənəndən sonra inanırıq ki, reklam şirkətləri, nəşriyyatlarda iş tapmaq imkanımız olacaq".

Bu sözləri bizimlə söhbətində "Həyat bizimlə daha rəngarəng" şüarı altında realaşdırılan layihənin iştirakçısı Kəmalə Məcidova bildirdi. Kəmalə ailəlidir, bir oğlu var. Dərzi işləyir. Deyir ki, dərzi onun üçün ağırdır. Buna görə dizayn proqramını öyrənib, bu sahə üzrə çalışmaq istəyir.

"Nar"-ın korporativ sosial məsuliyyət (KSM) strategiyası çərçivəsində həyata keçirilən və ünsiyyət məhdudiyətli vətəndaşların cəmiyyətə inteqrasiyasına dəstək

olan layihəni işıqlandırmaq üçün "Təlim məktəbi"ne üz tutduq. 20 nəfərə yaxın nitq və eşitmə imkanları məhdud olan gəncin toplaşdığı otaqda dizayn dərzi keçirilirdi. Təlimlər ünsiyyət problemi olan gənclər üçün xüsusi tərcüməçi vasitəsilə reallaşır.

"ONLAR DA İŞLƏRİNİN OLMASINI İSTƏYİR"

Layihənin ideya müəllifi, Uğur Akademiyasının həmtəsisçisi Əhəd Kazımov bi-

zə layihə barədə məlumat verdi: "Layihə çərçivəsində 75 nitq və eşitmə məhdudiyətli gəncə texniki bacarıqlar aşılacaq. Noyabrda start verilən layihənin 3 ay davam edəcəyi nəzərdə tutulur. "ASAN Kö-nüllüləri" Gənclər Təşkilatı İctimai Birliyi layihənin tərəfdaşı kimi fəal gənclərə "ASAN xidmət"-in ofislərində könüllü işləmək imkanı verəcək. Bundan əlavə, çalışacağı ki, fəal məzunların arasından kimlərsə iş tapa bilsin. Amma layihədə məqsəd budur ki, gənclərə təmənnaşsız olaraq müəyyən bacarıqlar öyrədilsin, sonra bu bacarıqlara əsaslanıb, özü iş tapa bilsin".

Ə. Kazımovun sözlərinə görə, fiziki məhdudiyətli insanların cəmiyyətə inteq-

Lalə MUSAQIZI

rasiyasında problem var: "Ümumiyyətlə, bizim cəmiyyətdə fiziki məhdudiyətli insanlarla bağlı stereotiplər var. İnsanlar düşünür ki, kiminsə fiziki məhdudiyəti varsa, o insan iş prosesində yüksək peşəkarlıq göstərə bilməyəcək. Biz bu layihədə belə stereotipləri qırmaq istəyirik. Nitq və eşitmə imkanları məhdud olan insanlar da pul qazanmaq, işlərinin olmasını istəyirlər. Gəlir olmayanda depressiyaya düşür, cəmiyyətə inteqrasiya edə bilmir, özlərini cəmiyyətin bir üzvü saymırlar. Bu layihə həm də uşaqları dörd divar arasından çıxarıb ki, depressiyaya düşməsin, dərslərə gəlib, bacarıqlarını artırınsınlar. Qeyd edim ki, texniki biliklərlə yanaşı, layihə heyətinin dəvət etdiyi psixoloq tərəfindən kurs iştirakçılarının peşə potensialları qiymətləndiriləcək, həftə ərzində təşkil olunacaq görüşlərdə özünə inam və motivasiyanın artırılmasında onlara yardım ediləcək".

"MƏQSƏDİM "NAR" ŞİRKƏTİNDƏ İŞLƏMƏKDİR"

Nitq və eşitmə məhdudiyətli olan Rəmziyyə Aslanova dizayn proqramını öyrənərək, işini dəyişmək istəyir: "Ailəliyəm, iki qızım var. Əvvəllər dərzi işləmişəm, indi saç ustasıyam, salonda çalışıram. Dizayna böyük marağım var. Ümumiyyətlə, öyrənməyə, yeniliyə açıqam. Bizim üçün yaradılan şəraitdən də istifadə etmək istədim. Ola bilər ki, dizayn sahəsində özümə iş tapa bilerəm".

Əli Əliyevin də arzusu dizayner kimi çalışmaqdır. Təlim boyu müəllimin öyrətdiklərini hamıdan tez götürən Əli öyrəndiklərini çətinlik çəkən qrup yoldaşlarına izah etməkdən məmnunluq duyurdu. Əli deyir ki, əvvəllər kompüter kurslarına gedib: "Bizim üçün gerçəkləşdirilən bu layihədə iştirak edib, əlavə bacarıqlar əldə etmək istədim. Hazırda mağazanın topdansaş bölməsində köməkçi kimi çalışıram. İşim ağırdır, keçəyə kimi işləyirəm. Dizayn proqramını öyrənəndən sonra məqsədim "Nar" şirkətində işləməkdir. Düşünürəm ki, yaxşı öyrənsəm, mənə işə götürəcəklər".

Nərgiz Abdulova da müəllimin dediklərini mənimsəmək üçün səylə çalışırdı: "Müəllimi diqqətlə dinləyir, onun dediklərini yerinə yetirirəm. Başqa kompüter proqramlarını bilirəm. Bu proqramı da öyrənə bilsəm, dizayner kimi işə başlaya biləcəyimi düşünürəm".

Həyat onlarla daha rəngarəngdir

Nitq və eşitmə məhdudiyəti olan gənclərə təlim keçirilir

TƏLƏBƏLƏR BİLİKLƏRİNİ PAYLAŞMAĞI SEVİR

Təlim boyu diqqətimizi bir məqam cəlb etdi. Tələbələr arasında daha tez qavrama qabiliyyəti olan 2-3 nəfər öyrəndiklərini səbirle yoldaşlarına başa salır, onların da öyrənməsi üçün əllərindən gələni edirdilər.

Bakı Dövlət Universitetinin Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin 3-cü kurs tələbəsi Zahir Rzayev könüllü olaraq "Uğur Akademiyası"nın xətti ilə bu layihəyə qoşulub. Layihə başlayandan burada çalışan Zahir deyir ki, nitq və eşitmə imkanları məhdud olan insanların bir-birinə yardım etməsi ona zövq verir: "Biri müəllimin dediyini daha tez götürdüyü, başlayır o birilərini öyrətməyə. Bir də görürsən müəllim qrupun yarısını öyrədir, tez götürən tələbə də qalan yarısını. Bu yardımsevərlik mənim çox xoşuma gəlir. Bundan başqa, nitq və eşitmə məhdudiyəti olan insanlarda digərlərindən fərqli olaraq, bir-birlərinə qarşı qısqançlıq olmur. Əgər birinin haradasa seminar keçiriləcəyi barədə məlumatı olursa, ətrafındakı 5-10 gəncin hamısını yığıb, həmin seminara gətirir. İstəyir ki, onlar da nəse öyrənsin".

Zahir deyir ki, fiziki məhdudiyətli insanlarla işləməkdən zövq alır: "Mən bir şeyi müşahidə etdim ki, nitq və eşitmə məhdudiyətli insanlar çox istedadlıdır. Adı insanların, elə mənim özümün çətinliklə qavraya biləcəyim informasiyanı rahatlıqla qəbul edirlər, göz

yaddaşları ilə götürmə qabiliyyətləri çox mükəmməldir".

"UŞAQLARIN HƏVƏSLİ OLMASI MƏNƏ MOTİVASİYA VERİR"

Gənclərə təlim keçən qrafik dizayner Günay Əmirova ilk defədir eşitmə və nitq məhdudiyətli insanlarla işləyir: "Öz təcrübəmi bu gənclərlə bölüşmək mənim üçün çox xoşdur. Uşaqların həvəsliliyi, keçdiklərimizi aralarında müzakirə etmələri mənə motivasiya verir. Doğrusu, dərse yeni başlayanda mənə bir az çətin gəldi. Amma sonradan gördüm ki, bu cür tələbələrle iş-

ləmək, biliyini, bacarığını paylaşmaq daha rahatdır. Qrafik dizaynı öyrətdiyim digər tələbələrle bu tələbələri müqayisə edəndə, görürəm ki, fiziki məhdudiyətli insanların qavrama qabiliyyəti daha yaxşıdır. Yeni bir şey öyrənəndə çox sevinirlər, gecə səhərə kimi yatmır, ev tapşırığını hazırlayıb göndərirlər. Özü də bir variant deyirsən, 10 variant hazırlayırlar. Aşılacaqdanı ala bilməyim müəllim kimi mənə xoş gəlir".

Xatırladaq ki, "Nar" 3 ildir özünün KSM strategiyası çərçivəsində fiziki məhdudiyətli Azərbaycan vətəndaşlarının cəmiyyətə qazandırılması istiqamətində müxtəlif addımlar atır. Bu istiqamətdə bir çox sosial layihələr həyata keçirmiş mobil operator, 11 nəfər ünsiyyət məhdudiyətli vətəndaşı işlə də təmin edib.

